

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

№ 5-PP/24
від 14 лютого 2024 року

Міністерство фінансів України

*Пропозиції АМУ до
Бюджетної декларації на 2025–2027 роки*

Асоціація міст України відповідно до Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» та Бюджетного кодексу України надає Міністерству фінансів України пропозиції до основного документу середньострокового бюджетного планування – Бюджетної декларації на 2025–2027 роки:

Ціль 1. Зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування шляхом реалізації:

Завдання 1.1 Збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування (збереження та удосконалення існуючих стабільних джерел доходів, диверсифікація джерел наповнення бюджетів, недопущення скасування або вилучення доходів громад на користь інших бюджетів без належної компенсації втрат місцевому самоврядуванню), з яких територіальні громади зможуть спрямовувати на капітальні видатки не менше 30% від загального обсягу видатків бюджету територіальної громади (реалізація положень Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Завдання 1.2. Досягнення показника частки надходжень до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у надходженнях зведеного бюджету України до рівня не нижче 25% (реалізація положень Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Завдання 1.3. Закріплення зарахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням (розташування) виробничих потужностей юридичної особи-податкового агента.

Завдання 1.4. Відновлення зарахування до бюджетів територіальних громад податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу.

Завдання 1.5. Удосконалення бюджетного вирівнювання з урахуванням сфер повноважень органів місцевого самоврядування, застосування актуальних показників громад (реалізація положень частини п'ятої статті 9 Європейської хартії місцевого самоврядування та Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Запровадити механізм вертикально-горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів, що передбачає надання з державного бюджету дотацій вирівнювання до мінімального розміру місцевих бюджетів, визначеного на основі попереднього розрахунку фінансових нормативів бюджетної забезпеченості з урахуванням економічного, соціального, природного та екологічного стану відповідних територій, виходячи з рівня мінімальних соціальних потреб, встановленого законом, та державних стандартів (вимог) і нормативів за кожним із делегованих державою місцевому самоврядуванню повноважень.

Ціль 2. Збалансування доходів та повноважень органів місцевого самоврядування, недопущення звуження свободи дій органів місцевого самоврядування самостійно розпоряджатися фінансовими ресурсами в межах власної відповідальності шляхом реалізації:

Завдання 2.1. Продовження упорядкування сфер відповідальності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування – чітке розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування (реалізація положень Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Завдання 2.2. Удосконалення порядку фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади. Компенсування втрат органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, та недопущення передачі на рівень місцевих бюджетів фінансового забезпечення видаткових повноважень без відповідного компенсаційного ресурсу (реалізація положень Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Завдання 2.3. Перегляд та затвердження оновлених соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих повноважень (реалізація положень Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р.).

Завдання 2.4. Щорічне збільшення частки зарахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів місцевого самоврядування для досягнення у 2027 році такої частки на рівні не менше 80% (з 2025 року – 70%, з 2026 року – 75%, з 2027 року – 80%) (реалізація положень частин першої та другої статті 9 Європейської хартії місцевого самоврядування).

Завдання 2.5. Застосування формульного підходу при розподілі субвенцій та дотацій з державного бюджету між бюджетами територіальних громад та на основі розрахунку на душу населення для забезпечення прозорості та справедливості.

Завдання 2.6. Передбачення державних бюджетних програм щодо: відновлення об'єктів критичної інфраструктури, закладів освіти та охорони здоров'я, житлових будинків, дорожнього покриття, що зазнали пошкоджень, зруйновані внаслідок збройної агресії рф;

підтримки громад у питанні фінансування будівництва та облаштування споруд цивільного захисту (укриттів, сховищ, бомбосховищ) на території закладів освіти та охорони здоров'я та втілення змін генеральних планів населених пунктів і детальних планів територій з метою обов'язкового передбачення розгалуженої мережі облаштованих споруд цивільного захисту;

фінансування для забезпечення заходів протипожежного захисту закладів освіти всіх типів (встановлення сигналізації, обробка вогнетривкими речовинами, встановлення протипожежних дверей тощо).

Завдання 2.7. Призначення міжбюджетних трансфертів органам місцевого самоврядування, які використовуються на розсуд місцевої влади («block grants»), обсяг і розподіл трансфертів повинен регулюватися постійним законодавством і не підлягати довільним змінам у щорічних державних бюджетах (реалізація положень частини сьомої статті 9 Європейської хартії місцевого самоврядування та імплементація Рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо управління фінансами та бюджетом на місцевому та регіональному рівнях (CM/Rec(2004)1) та Рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо фінансових ресурсів місцевих та регіональних органів влади (CM/Rec(2005)1).

Ціль 3. Інституційне, організаційне та правове посилення бюджетного планування на місцевому рівні та адміністрування податків і зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування шляхом реалізації:

Завдання 3.1. Подальшого розвитку системи середньострокового бюджетного прогнозування/планування задля забезпечення ефективного, продуктивного та пріоритетного витрачання коштів платників податків, посилення зв'язку між політичними та бюджетними планами (реалізація положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII). Передбачення особливого порядку середньострокового бюджетного планування для територіальних громад, де ведуться (велися) бойові дії або окупованих рф.

Завдання 3.2. Закріплення виключно за органами місцевого самоврядування право встановлення пільг з місцевих податків і зборів (реалізація положень частини третьої статті 9 Європейської хартії місцевого самоврядування).

Завдання 3.3. Посилення контролю податковими органами щодо правильності нарахування, повноти, своєчасності та сплати податків і зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування (реалізація положень Стратегії доходів до 2030 року).

Завдання 3.4. Забезпечення повноцінного обміну інформацією між податковими органами та органами місцевого самоврядування.

Завдання 3.5. Подальший розвиток електронних сервісів для фінансових підрозділів органів місцевого самоврядування та платників податків задля оптимізації процесів бюджетного планування та адміністрування податків, обміну інформацією між податковими органами та органами місцевого самоврядування, протидії ухиленню від сплати податків.

Завдання 3.6. Поглиблення співпраці Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державної аудиторської служби України із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування (реалізація положень частини шостої статі 9, статті 10 Європейської хартії місцевого самоврядування).

Асоціація міст України наполягає на врахуванні зазначених пропозицій при підготовці Бюджетної декларації на 2025–2027 роки. Також такі пропозиції доцільно взяти до уваги і при підготовці Державного бюджету України на 2025 рік, відповідних змін до бюджетного та податкового законодавства в частині місцевих бюджетів та міжбюджетних трансфертів.

В.о. Виконавчого директора

Вікторія СИДОРЕНКО

Палійчук Т.В. +380 (95) 704 8544,
t.paliichuk@auc.org.ua